

**INFORMACJA O STANIE BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO POWIATU WAŁBRZYSKIEGO
w I półroczu 2017 roku**

Wykaz placówek z terenu powiatu wałbrzyskiego nadzorowanych przez Dolnośląskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu:

- 1) Zespół Szkół im. M. Skłodowskiej-Curie w Szczawnie-Zdroju, ul. Kolejowa 2, 58-310 Szczawno-Zdrój,
- 2) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Nowym Siodle, Nowe Siodło 73, 58-350 Mieroszów,
- 3) Zespół Placówek Resocjalizacyjnych w Walimiu, ul. Nowa Kolonia 9, 58-320 Walim,
- 4) Dom Dziecka w Jedlinie-Zdroju, ul. Chojnowska 12, 58-330 Jedlina-Zdrój,
- 5) Wielofunkcyjna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Dom Dziecka „Catharina” w Nowym Siodle, Nowe Siodło 73A, 58-350 Mieroszów,
- 6) Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałbrzychu, Al. Wyzwolenia 24, 58-300 Wałbrzych.

Wyniki kontroli z terenu powiatu wałbrzyskiego objętego nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu w I półroczu 2017 r.

Ogółem liczba obiektów podlegających kontroli w I półroczu 2017 roku na terenie powiatu wałbrzyskiego wynosiła 1107, w mieście Wałbrzychu 2070.

Działalność kontrolno-represyjna oraz w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie miasta Wałbrzych i powiatu wałbrzyskiego łącznie:

Liczba kontroli	Liczba decyzji merytorycznych	Liczba decyzji płatniczych	Nalożono mandatów ogółem	na kwotę złotych	Liczba wydanych postanowień	Liczba wystawionych tytułów wykonawczych	Liczba wniosków o ukaranie
1215	285	183	40	12350,00	59	3	0

Liczba wykonanych badań	Liczba oznaczeń chemicznych	Liczba oznaczeń fizycznych	Liczba oznaczeń mikrobiologicznych
2828	1739	1737	3581

W ramach działalności w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia przeprowadzono ogółem 42 wizytacje w celu oceny realizowanych programów edukacyjnych inicjowanych i koordynowanych przez Inspekcję Sanitarną.

W ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu wałbrzyskiego wydano:

- 2 opinie dotyczące projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- 11 opinii dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
- 9 opinii o braku potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.
- 1 opinię dotyczącą środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia.
- przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku.
- 11 opinii dotyczących dokumentacji projektowej.
- 3 opinie dotyczące dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych.

Łącznie przeprowadzono 7 kontroli obiektów i lokali budowlanych.

W opracowaniu ujęto:

I. Ocena zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi	5
Stan sanitarny miast i terenów wiejskich	10
II. Nadzór nad warunkami pracy w zakładach pracy	11
III. Placówki nauczania i wychowania	14
IV. Zakłady produkcji żywności, żywienia i obrotu środkami spożywczymi oraz wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	16
V. Zakłady Służby Zdrowia	21
Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych	22
VI. Ocena stanu sanitarno-technicznego obiektów wczasowo-turystycznych	
1. Baza noclegowa	24
2. Baseny i kąpieliska	25
3. Dworce i stacje PKP	26
4. Tereny rekreacyjne	26
VII. Ocena stanu sanitarno-technicznego innych obiektów użyteczności publicznej	
1. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej	27
2. Ustępy publiczne	27
3. Wiaty przystankowe	27
VIII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	28

I.1. Ocena zaopatrzenia w wodę do spożycia przez ludzi na terenie powiatu wałbrzyskiego w I półroczu 2017 roku

Gmina Boguszów-Gorce

Gmina Boguszów-Gorce zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Wałbrzych oraz Boguszów-Gorce, których zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. W mieście wyodrębnione są 4 strefy zaopatrzenia ze względu na pochodzenie wody.

W I półroczu 2017 roku pobrano do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych 13 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o., kontrola jakości wody przez PPIS zaplanowana jest na II półrocze 2017 r.

- W strefie Boguszów-Gorce pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 w zakresie monitoringu przeglądowego.
- W strefie Wałbrzych 3 pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 w zakresie monitoringu przeglądowego.
- W strefie Wałbrzych 7 pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 2 w zakresie monitoringu przeglądowego.
- W strefie Wałbrzych 8 pobrano 3 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.

W I półroczu 2017 r. wydano w sumie 11 orzeczeń o przydatności wody do spożycia przez ludzi dla poszczególnych stref zaopatrzenia w wodę, nie kwestionując żadnej z próbek wody pobranych w gminie Boguszów-Gorce. Na podstawie prowadzonych badań monitoringowych nie stwierdzono przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych oraz parametrów fizykochemicznych – woda nadawała się do spożycia i była bezpieczna dla konsumentów.

Przekazywanie wyników badań wody przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu następowało w terminie wymaganym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), tj. w ciągu 7 dni od dnia sporządzenia sprawozdania z badań.

Gmina Czarny Bór

Gmina Czarny Bór zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Czarny Bór, Grzędy Górne i Borówno, których zarządcą jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Czarnym Borze oraz wodociągu Wałbrzych, którego zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. W gminie wyodrębnionych jest 7 stref zaopatrzenia ze względu na pochodzenie wody.

W I półroczu 2017 roku pobrano do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych 10 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów

i Kanalizacji oraz Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Czarnym Borze, kontrola jakości wody przez PPIS zaplanowana jest na II półrocze 2017 r.

- W strefie Wałbrzych 2 pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.
- W strefie Wałbrzych 3 pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.
- W strefie Wałbrzych 4 pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 w zakresie monitoringu przeglądowego.
- W strefie Wałbrzych 5 pobrano 1 próbkę w zakresie monitoringu kontrolnego.
- W strefie Czarny Bór pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.
- W strefie Grzędy Górne pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.
- W strefie Borówno pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 próbkę rekontrolną w kierunku bakterii grupy coli.

W I półroczu 2017 r. wydano w sumie 10 orzeczeń o przydatności wody do spożycia przez ludzi dla poszczególnych stref zaopatrzenia w wodę. W jednej próbce na ujęciu dla wodociągu Borówno stwierdzono obecność bakterii grupy coli w ilości 2 jtk, niezwłocznie pobrana próbka rekontrolna wykazała dobrą jakość wody (przekroczenie w granicach błędu pomiarowego). Woda na terenie gminy Czarny Bór pod względem mikrobiologicznym i fizykochemicznym nadawała się do spożycia i była bezpieczna dla konsumentów.

Przekazywanie wyników badań wody przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Czarnym Borze oraz Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu następowało w terminie wymaganym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), tj. w ciągu 7 dni od dnia sporządzenia sprawozdania z badań.

Gmina Głuszycza

Gmina Głuszycza zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Głuszycza, którego zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. W gminie wyodrębnione są 3 strefy zaopatrzenia ze względu na pochodzenie wody.

W I półroczu 2017 roku pobrano do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych 6 próbek wody w ramach nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz 9 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji.

- W strefie Głuszycza pobrano 3 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego (2 próbki w ramach kontroli wewnętrznej i 1 PIS) oraz 2 próbki rekontrolne w kierunku pH.
- W strefie Łomnica pobrano 3 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 2 w zakresie monitoringu przeglądowego (3 próbki w ramach kontroli wewnętrznej i 2 PIS).
- W strefie Grzmiąca pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego (1 próbki w ramach kontroli wewnętrznej i 1 PIS) oraz 3 próbki rekontrolne w kierunku pH i bakterii grupy coli.

W I półroczu 2017 r. wydano w sumie 15 orzeczeń o przydatności wody do spożycia przez

ludzi dla poszczególnych stref zaopatrzenia w wodę. Na podstawie prowadzonych badań monitoringowych w I półroczu 2017 r. stwierdzono w 4 próbkach wody (2 w strefie zaopatrzenia Głuszycy i 2 w strefie zaopatrzenia Grzmiąca) wartość pH poniżej dopuszczalnego zakresu. Światowa Organizacja Zdrowia nie określiła zalecanej wartości pH ze względów zdrowotnych, jej obniżony poziom ma znaczenie eksploatacyjne – wpływa na podwyższenie korozyjności wody. Działania naprawcze podjęte przez zarządcę wodociągu doprowadziły do uzyskania prawidłowej wartości pH wody w obu strefach. Ponadto na sieci wodociągowej w strefie Grzmiąca w badaniu w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa zanotowano zanieczyszczenie bakteriologiczne wody o charakterze incydentalnym (bakterie grupy coli w ilości 18 jtk). Niezwłocznie podjęte przez zarządcę działania doprowadziły do poprawy jakości wody pod względem bakteriologicznym, co wykazało rekontrolne badanie próbki wody.

Przekazywanie wyników badań wody przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu następowało na ogół w terminie wymaganym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), tj. w ciągu 7 dni od dnia sporządzenia sprawozdania z badań.

Gmina Jedlina-Zdrój

Gmina Jedlina-Zdrój zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Jedlina-Zdrój oraz Wałbrzych, których zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. W mieście wyodrębnione są 2 strefy zaopatrzenia ze względu na pochodzenie wody.

W I półroczu 2017 roku pobrano do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych 1 próbkę wody w ramach nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz 3 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji.

- W strefie Wałbrzych 6 pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 w zakresie monitoringu przeglądowego (1 próbkę w ramach kontroli wewnętrznej i 1 PIS).
- W strefie Jedlina-Zdrój pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 w zakresie monitoringu przeglądowego (2 próbki w ramach kontroli wewnętrznej, pobór próbek wody przez PPIS zaplanowana jest na II półroczu 2017 r.).

W I półroczu 2017 r. wydano w sumie 4 orzeczenia o przydatności wody do spożycia przez ludzi dla poszczególnych stref zaopatrzenia w wodę, nie kwestionując żadnej z próbek wody pobranych w gminie Jedlina-Zdrój. Na podstawie prowadzonych badań monitoringowych nie stwierdzono przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych oraz parametrów fizykochemicznych – woda nadawała się do spożycia i była bezpieczna dla konsumentów.

Przekazywanie wyników badań wody przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu następowało w terminie wymaganym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), tj. w ciągu 7 dni od dnia sporządzenia sprawozdania z badań.

Gmina Mieroszów

Gmina Mieroszów zaopatrywana jest w wodę z wodociągów publicznych Mieroszów i Sokołowsko, których zarządcą jest Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mieroszowie oraz wodociągu publicznego Wałbrzych, którego zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. W gminie wyodrębnionych jest 6 stref zaopatrzenia ze względu na pochodzenie wody.

W I półroczu 2017 roku pobrano do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych 15 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mieroszowie oraz Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, kontrola jakości wody przez PPIS zaplanowana jest na II półrocze 2017 r.

- W strefie Mieroszów pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 w zakresie monitoringu przeglądowego.
- W strefie Nowe Siodło pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.
- W strefie Łączna pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.
- W strefie Golińsk pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.
- W strefie Sokołowsko pobrano 3 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.
- W strefie Wałbrzych 6 pobrano 3 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego.

W I półroczu 2017 r. wydano w sumie 10 orzeczeń o przydatności wody do spożycia przez ludzi dla poszczególnych stref zaopatrzenia w wodę, nie kwestionując żadnej z próbek wody pobranych w gminie Mieroszów. Na podstawie prowadzonych badań monitoringowych nie stwierdzono przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych oraz parametrów fizykochemicznych – woda nadawała się do spożycia i była bezpieczna dla konsumentów.

Przekazywanie wyników badań wody przez Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Mieroszowie oraz Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu następowało w terminie wymaganym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), tj. w ciągu 7 dni od dnia sporządzenia sprawozdania z badań.

Gmina Stare Bogaczowice

Gmina Stare Bogaczowice zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Wałbrzych, którego zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. W gminie wyodrębnione są 2 strefy zaopatrzenia ze względu na pochodzenie wody.

W I półroczu 2017 roku pobrano do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych 3 próbki wody w ramach nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz 4 próbki wody w ramach kontroli wewnętrznej Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji.

- W strefie Wałbrzych 2 pobrano 5 próbek do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 w zakresie monitoringu przeglądowego (3 próbki w ramach kontroli wewnętrznej i 3 PIS).

- W strefie Wałbrzych 3 pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego (w ramach kontroli wewnętrznej).

W I półroczu 2017 r. wydano w sumie 4 orzeczenia o przydatności wody do spożycia przez ludzi dla poszczególnych stref zaopatrzenia w wodę, nie kwestionując żadnej z próbek wody pobranych w gminie Stare Bogaczowice. Na podstawie prowadzonych badań monitoringowych nie stwierdzono przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych oraz parametrów fizykochemicznych – woda nadawała się do spożycia i była bezpieczna dla konsumentów.

Przekazywanie wyników badań wody przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu następowało w terminie wymaganym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), tj. w ciągu 7 dni od dnia sporządzenia sprawozdania z badań.

Gmina Szczawno-Zdrój

Gmina Szczawno-Zdrój zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Wałbrzych, którego zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. W mieście wyodrębniona jest jedna strefa zaopatrzenia ze względu na pochodzenie wody.

W I półroczu 2017 roku pobrano do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych 1 próbkę wody w ramach monitoringu prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz 1 próbkę wody w ramach kontroli wewnętrznej Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji (obie w zakresie monitoringu kontrolnego).

W I półroczu 2017 r. wydano w sumie 2 orzeczenia o przydatności wody do spożycia przez ludzi, nie kwestionując żadnej z próbek wody pobranych w gminie Szczawno-Zdrój. Na podstawie prowadzonych badań monitoringowych nie stwierdzono przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych oraz parametrów fizykochemicznych – woda nadawała się do spożycia i była bezpieczna dla konsumentów.

Przekazywanie wyników badań wody przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu następowało w terminie wymaganym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), tj. w ciągu 7 dni od dnia sporządzenia sprawozdania z badań.

Gmina Walim

Gmina Walim zaopatrywana jest w wodę z wodociągu publicznego Wałbrzych, Walim oraz Zagórze Śląskie, których zarządcą jest Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. W gminie wyodrębnionych jest 5 stref zaopatrzenia ze względu na pochodzenie wody.

W I półroczu 2017 roku pobrano do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych 4 próbki wody w ramach nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną oraz 7 próbek wody w ramach kontroli wewnętrznej Wałbrzyskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji.

- W strefie Wałbrzych 6 pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 2 w zakresie monitoringu przeglądowego (1 próbka w ramach kontroli wewnętrznej i 2 PIS).
- W strefie Walim 1 pobrano 2 próbki do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 2 w zakresie monitoringu przeglądowego (2 próbki w ramach kontroli wewnętrznej i 2 PIS).
- W strefie Walim 2 pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 w zakresie monitoringu przeglądowego (2 próbki w ramach kontroli wewnętrznej, pobór próbek wody przez PPIS planowany jest na II półrocze 2017 r.).
- W strefie Walim 3 pobrano 1 próbkę do badań w zakresie monitoringu kontrolnego i 1 w zakresie monitoringu przeglądowego (2 próbki w ramach kontroli wewnętrznej, pobór próbek wody przez PPIS planowany jest na II półrocze 2017 r.).
- W strefie Zagórze Śląskie pobór próbek wody przez PPIS oraz w ramach kontroli wewnętrznej przedsiębiorstwa planowany jest na II półrocze 2017 r.

W I półroczu 2017 r. wydano w sumie 11 orzeczeń o przydatności wody do spożycia przez ludzi dla poszczególnych stref zaopatrzenia w wodę, nie kwestionując żadnej z próbek wody pobranych w gminie Walim. Na podstawie prowadzonych badań monitoringowych nie stwierdzono przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych oraz parametrów fizykochemicznych – woda nadawała się do spożycia i była bezpieczna dla konsumentów.

Przekazywanie wyników badań wody przez Wałbrzyskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu następowało w terminie wymaganym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989), tj. w ciągu 7 dni od dnia sporządzenia sprawozdania z badań.

2. Stan sanitarny miast i terenów wiejskich

Ogólny stan porządkowy w miastach na obszarze objętym nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wałbrzychu w I półroczu 2017 r. oceniono jako dobry. Przestrzeń publiczna utrzymywana była w należyтым porządku, w dużej części zagospodarowana zielenią, zaopatrzona w wystarczającą ilość koszy na śmieci. W omawianym okresie zastrzeżeń nie budził również stan sanitarno-porządkowy na terenach wiejskich, w tym w rejonach turystyczno-wypoczynkowych – w obrębie domów i ośrodków wczasowych oraz przy schroniskach.

Ścieki w miastach na nadzorowanym terenie usuwane są głównie do kanalizacji lub gromadzone w bezodpływowych zbiornikach na nieczystości ciekłe. Lustracje terenów, wykonywane przy okazji kontroli obiektów użyteczności publicznej, nie wykazały niewłaściwej gospodarki ściekowej, tj. niekontrolowanych wycieków ze zbiorników, ich nieprawidłowego zabezpieczenia. Tereny wiejskie nie są skanalizowane, a ścieki na wsiach gromadzone są w bezodpływowych szambach, zlokalizowanych na prywatnych posesjach.

Odpady komunalne na terenie miast i wsi gromadzone są w zamykanych pojemnikach lub kontenerach, zgodnie z obowiązującymi regulaminami utrzymania czystości i porządku. Odbiór nieczystości stałych i ich wywóz prowadzą wyspecjalizowane przedsiębiorstwa.

Nadzór nad prawidłową gospodarką ściekową i odpadami komunalnymi zgodnie

z obowiązującymi Regulaminami utrzymania czystości i porządku na terenie gmin należy do wójtów, burmistrzów i prezydentów. Wnioski mieszkańców dotyczące powyższych kwestii, jak i zasad prowadzenia hodowli na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej są przekazywane do wyżej wymienionych organów.

II. Nadzór nad warunkami pracy w zakładach pracy

Zagrożenia w środowisku pracy – I półrocze 2017 (dot. powiatu wałbrzyskiego)

W pierwszym półroczu 2017 r. w ewidencji Oddziału Higieny Pracy PSSE w Wałbrzychu było 45 zakładów pracy. Skontrolowano 14 zakładów, przeprowadzono w nich 16 kontroli. Ogółem nadzorem objęto 866 pracowników.

Zakłady pracy będące pod nadzorem Oddziału Higieny Pracy z podziałem na rodzaj działalności wg PKD

PKD	Nazwa działalności	liczba zakładów pracy
01	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo	2
02	Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	3
08	Pozostałe górnictwo i wydobywanie	3
10	Produkcja artykułów spożywczych	1
13	Produkcja wyrobów tekstylnych	6
16	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli	3
20	Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	1
22	Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	1
23	Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	4
28	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowanych	1
31	Produkcja mebli	3
36	Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	2
42	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej	2
45	Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych	1

46	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	1
47	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	2
68	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2
81	Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni	1
86	Opieka zdrowotna	5

Kontrole stanu sanitarnego, m.in. uwzględniały takie zagadnienia jak:

- stan sanitarny i techniczny zaplecza socjalnego
- aktualność badań lekarskich pracowników
- posiadanie aktualnych wyników z monitoringu środowiska pracy
- wydawanie pracownikom odzieży ochronnej i roboczej
- utrzymywanie w normach higienicznych stężeń i natężeń czynników szkodliwych
- nadzór nad wprowadzaniem do obrotu substancji i mieszanin chemicznych
- ocena realizacji przez pracodawców przepisów prawnych w zakresie czynników rakotwórczych

Uchybienia stwierdzone w czasie kontroli:

- przekroczenia obowiązujących NDN hałasu (stwierdzono w czasie kontroli w 1 zakładzie)
- brak oceny ryzyka zawodowego (stwierdzono w 1 zakładzie)
- zły stan higieniczno-sanitarnego pomieszczeń (stwierdzono w 1 zakładzie)

Ogółem wydano 8 decyzji w tym 1 decyzja nakazująca, 1 decyzja zmieniająca termin wykonania obowiązków, 1 decyzja umarzająca oraz 5 decyzji płatniczych.

1 decyzja z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego dotyczyła:

PKD-36 – Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej „Mieroszów” Sp. z o.o.
ul. Wolności 27a, 58-350 Mieroszów (5 nakazów)

- Oczyszczalnia ścieków - uaktualnić pomiary czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy,
- przeprowadzić pomiary czynników szkodliwych na stanowisku pracy administratora cementarza (hałas, drgania mechaniczne miejscowe),
- przeprowadzić pomiary czynników szkodliwych na stanowisku obsługi sprzętu porządkowego (hałas, drgania mechaniczne o działaniu ogólnym),
- GKiM - wydzielić i wyposażyć zgodnie z przepisami szatnię dla pracowników,
- Cementarz komunalny - zapewnić bieżącą ciepłą wodę w pomieszczeniu łaźni.
- PKD-28 – Kaszuba Grażyna Power Zone P.P.H.U. Import-Eksport w Głuszyca -1 decyzja zmieniająca termin wykonania
- zaplecze higieniczno-sanitarne doprowadzić do należytego stanu technicznego,
- w pomieszczeniach zaplecza higieniczno-sanitarnego zapewnić bieżącą ciepłą wodę.

1 decyzja zmieniająca termin wykonania obowiązku dotyczyła:

PKD-28 – Kaszuba Grażyna Power Zone P.P.H.U. Import-Eksport w Głuszyca

- doprowadzić do należytego stanu technicznego zaplecze higieniczno-sanitarne,
- w pomieszczeniach zaplecza higieniczno-sanitarnego zapewnić bieżącą ciepłą wodę.

1 decyzja umarzająca postępowanie administracyjne:

PKD-45 – Auto Recycling Poland Sp. z o.o. w Chwaliszowie
stwierdzono wykonanie następujących obowiązków

- przeprowadzono pomiary czynników szkodliwych występujących w środowisku pracy,
- opracowano i udokumentowano ryzyko zawodowe związane z wykonywaną pracą,
- opracowano instrukcje stanowiskowe,
- wywieszono znaki nakazujące stosowanie środków ochrony indywidualnej,
- zapewniono minimum higieniczno-sanitarne dla pracownika zatrudnionego na stanowisku mechanika

W I półroczu 2017 r. uzyskano poprawę warunków pracy w 1 zakładzie

PKD-28 – Kaszuba Grażyna Power Zone P.P.H.U. Import-Eksport w Głuszycy

Poprawiono stan techniczny pomieszczenia jadalni i szatni (przywrócono stan przed zalania i zawilgocenia). Przeprowadzono pełny remont pomieszczenia jadalni oraz dwóch pomieszczeń szatni. W jadalni zlikwidowano przyczynę powstawania ciemnego nalotu na ścianach i suficie. Wcześniej naprawiono dach. Doprowadzono do należytego stanu ściany m.in. poprzez ich pomalowanie, wymieniono całkowicie wyposażenie - szafki, stoły, miejsca siedzące, lodówkę, czajnik, zamontowano nowy zlewozmywak i umywalkę, przy zlewozmywaku zamontowano elektryczny przepływowy podgrzewacz wody. Ścianę przy zamontowanych szafkach i pozostałym wyposażeniu pokryto płytkami ceramicznymi. Oświetlenie jadalni naturalne (3 okna), wentylacja naturalna. Pomieszczenie w pełni spełnia swoją funkcję, jest bardzo przyjazne dla pracowników. W pomieszczeniach szatni usunięto ze ścian i sufitów ciemny nalot i zlikwidowano przyczynę powstawania wilgoci. Naprawiono dach. Ściany pokryto gładzią i pomalowano farbą emulsyjną. W suficie wykonano otwory wentylacyjne, przygotowane do założenia są kratki wentylacyjne. Oba pomieszczenia szatni zostały wyposażone w szafki ubraniowe (dwudzielne metalowe), zakupiono stół i krzesła, jako dodatkowe wyposażenie szatni.

Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi

Na terenie powiatu wałbrzyskiego znajdują się 2 zakłady, w których pracownicy mają kontakt z czynnikami o działaniu rakotwórczym.

1. Kopalnie Surowców Skalnych w Bartnicy Sp. z o.o. Wytwórnia Mas Bitumicznych Stary Julianów - 3 osoby (operator wytwórni mas bitumicznych) narażone na pyły zawierające azbest oraz WWA (wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne)

2. „Zebra” Sp. z o.o. Zakład Produkcyjny Nr 1 ul. Wolności 13, 58-350 Mieroszów- pyły drewna twardego (buk, sporadycznie dąb) - 120 osób (w tym 33 kobiety)

III. Placówki nauczania i wychowania

W I półroczu 2017 r. w ewidencji PSSE w Wałbrzychu znajdowały się 43 stałe placówki nauczania i wychowania oraz 13 turnusów wypoczynku zimowego dzieci i młodzieży.

Skontrolowano 27 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 10 turnusów wypoczynku zimowego, przeprowadzono 37 kontroli (27 w placówkach stałych i 10 turnusów wypoczynku zimowego). Zakres kontroli obejmował przede wszystkim ocenę stanu sanitarnego placówek, w tym m.in. stan techniczny; funkcjonalność; wyposażenie; mikroklimat; warunki do utrzymania higieny osobistej; przestrzeganie zakazu palenia tytoniu; czystość i porządek. Stan sanitarny nie budził poważniejszych zastrzeżeń – nie stwierdzono zaniedbań czystości i porządku, nie wszczęto postępowania administracyjnego. We wszystkich obiektach przestrzegane były zapisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Rodzice, podobnie jak w latach wcześniejszych, sygnalizowali telefonicznie o przypadkach wszawicy w placówkach dla dzieci i młodzieży (1 przedszkole i 1 szkoła podstawowa).

Dzwoniący zostali poinformowani o aktualnym stanie prawnym tj. wszawica, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nie jest chorobą zakaźną, w związku z tym nie jest objęta zakresem działania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Decyzja o pozostaniu dziecka w domu do czasu usunięcia wszy nie wymaga interwencji organów władzy publicznej lecz znajduje się całkowicie w gestii jego rodziców lub opiekunów. Zaleca się aby działania higieniczne były podjęte przez rodziców lub opiekunów niezwłocznie.

Informacja na temat wszawicy jest ujęta na stronie internetowej PSSE Wałbrzych:

<http://www.psse-walbrzych.pl/>.

Przeprowadzono również rozmowy telefoniczne z dyrektorami tych placówek na temat stanu prawnego i konieczności podejmowania działań w celu zrealizowania zapisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach. Dyrektorzy informowali o podejmowanych działaniach.

Stan sanitarny poszczególnych rodzajów placówek nauczania i wychowania oraz form wypoczynku przedstawiał się następująco:

Przedszkola (w tym inne formy wychowania przedszkolnego) – w ewidencji znajduje się 10 placówek (w tym 2 inne formy wychowania przedszkolnego tj. punkty przedszkolne; w bieżącym roku 1 inna forma wychowania przedszkolnego rozpoczęła działalność jako przedszkole), skontrolowano 7 przedszkoli. Stan sanitarny nie budził większych zastrzeżeń, w tym:

- w 1 przedszkolu (Przedszkole Miejskie w Szczawnie Zdroju, ul. Ofiar Katynia 4) zespoły sanitarne wymagają poprawy estetyki; dyrektor w wyjaśnieniach pokontrolnych poinformował, że w bieżącym roku (w czasie wakacji) planowane jest rozpoczęcie rozbudowy przedszkola, projekt zakłada także remont wszystkich zespołów sanitarnych,

- w 2 przedszkolach oceniono dostosowanie mebli do wzrostu dzieci – oceną objęto 78 dzieci i stwierdzono, że wszystkie korzystały z mebli dostosowanych do wzrostu,

- oceniono również posiadanie certyfikatów na sprzęt meblowy zakupiony po 1997 r. i stwierdzono, że nadal w części placówek brak stosownych certyfikatów.

Szkoły (podstawowe, gimnazja, szkoły ponadgimnazjalne, zespoły szkół) – w ewidencji znajdują się 22 placówki, skontrolowano 12.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli stwierdzono, że:

- stan sanitarny nie budził większych zastrzeżeń, w kilku placówkach występowały nieliczne uchybienia np. w części pomieszczeń niewłaściwy stan techniczny ścian/sufitów; nierówna nawierzchnia terenu – dokonano ustaleń pokontrolnych, w tym dyrektorzy szkół informowali o podejmowanych działaniach w celu poprawy sytuacji,
- zapewnione są właściwe warunki do utrzymania higieny osobistej tj. w sanitariatach uczniów jest dostęp do: bieżącej ciepłej wody, mydła w dozownikach, suszarek do rąk lub ręczników jednorazowych, papieru toaletowego przy lub w kabinach wc, a także zapewniony jest właściwy stan techniczny oraz sanitarno-higieniczny pomieszczeń i armatury sanitarnej,
- w 1 szkole (gimnazjum) niezachowane są standardy dostępności do urządzeń sanitarnych (przyjmuje się, że co najmniej jedna umywalka powinna przypadać na 20 osób, co najmniej jedna miska ustępowa i jeden pisuar na 30 chłopców oraz jedna miska ustępowa na 20 dziewcząt),
- w 2 placówkach poprawiły się warunki pobytu dzieci i młodzieży tj. w 1 placówce (Zespół Szkół Samorządowych w Boguszowie-Gorcach, ul. Staszica 5) zakończono prowadzone postępowanie administracyjne dot. wymiany zniszczonej stolarki okiennej, w 1 zespole (Zespół Szkół w Starych Bogaczowicach, ul. Główna 172 a) poprawiły się warunki do realizacji zajęć wf i rekreacji – uczniowie korzystają z placu zabaw i boiska przekazanego przez gminę,
- zapewniono uczniom możliwość pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych.

W ramach prowadzonego nadzoru:

- w 5 placówkach oceniono dostosowanie mebli do wzrostu dzieci i młodzieży – oceną objęto 182 uczniów i stwierdzono, że wszyscy korzystali z mebli dostosowanych do wzrostu,
- oceniono również posiadanie certyfikatów na sprzęt zakupiony po 1997 r. i stwierdzono, że nadal nie wszystkie zakupione meble oraz urządzenia i sprzęt sportowy posiadają certyfikaty,
- w 11 placówkach przeanalizowano 85 rozkładów zajęć lekcyjnych i w 2 placówkach w 4 oddziałach stwierdzono nieprawidłowość tj. różnica liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia była większa od 1 godziny Dyrektorzy placówek wyjaśniając przyczyny nieprawidłowości informowali m.in. o konieczności organizowania zajęć międzyklasowych oraz dyspozycyjności nauczycieli. Istotnym elementem rozkładu zajęć lekcyjnych są przerwy, które umożliwiają wypoczynek między lekcjami. Zaleca się, aby przerwy trwały 10 minut, konieczna jest jedna przerwa 20 minutowa (w przypadku braku przerwy 20 minutowej - dwie przerwy 15 minutowe; stosowanie przerw 5 minutowych dopuszczalne w wyjątkowych sytuacjach np. dowożenia uczniów). W większości szkół dyrektorzy starają się zapewnić higieniczne warunki odpoczynku między lekcjami.

Placówki z pobytem całodobowym – w ewidencji znajduje się 1 dom dziecka. Placówka została skontrolowana, stan sanitarny nie budził większych zastrzeżeń.

Placówki z pobytem dziennym – w ewidencji znajduje się 10 placówek (9 świetlic i 1 centrum kultury; w bieżącym roku 5 świetlic przestało funkcjonować), skontrolowano 7 świetlic. Stan sanitarny nie budził większych zastrzeżeń, w jednej placówce (Świetlica Środowiskowa Nr 2 w Boguszowie-Gorcach, ul. Reymonta 4) poprawiły się warunki pobytu dzieci i młodzieży (został przeprowadzony remont).

Wypoczynek sezonowy dzieci i młodzieży – w elektronicznej bazie wypoczynku MEN zgłoszonych było 13 turnusów wypoczynku zimowego, skontrolowano 10 turnusów. Stan sanitarny nie budził większych zastrzeżeń.

IV. Zakłady produkcji żywności, żywienia i obrotu środkami spożywczymi oraz wytwórnie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością

Ocena stanu bezpieczeństwa powiatu wałbrzyskiego za I półrocze 2017 roku

W I półroczu 2017 roku na terenie powiatu wałbrzyskiego skontrolowano 108 zakładów żywnościowo-żywnościowych, spośród 618 ujętych w rejestrze zakładów.

Pracownicy Oddziału Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku przeprowadzili łącznie 126 kontroli w 108 zakładach, nieprawidłowości stwierdzono w 25 zakładach (tj. w 23,1 %).

W wyniku kompleksowej oceny stanu sanitarnego zakładu, przeprowadzonej na podstawie arkusza oceny stanu sanitarnego zakładu w 55 zakładach - 8 oceniono jako niezgodnych z wymaganiami sanitarnymi.

W wyniku podjętych działań wydano 6 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-higienicznego w tym 1 decyzję zakazującą produkcji oraz 33 decyzje płańnicze.

Nałożono 15 mandatów na łączną kwotę 5150 zł., pobrano do badania laboratoryjnego 11 próbek żywności, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, nie zdyskwalifikowano żadnej.

Prowadzono działania związane z powiadomieniami alarmowymi w systemie RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywienia Zwierząt- zharmonizowanego z systemem działającym w UE (w kraju siecią powiadomienia kieruje Główny Inspektor Sanitarny). Prowadzono kontrole sanitarne- sprawdzano wycofanie z obrotu wymienionych w powiadomieniach alarmowych produktów spożywczych, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, które mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów. Kontrole te przeprowadzono wielokrotnie w tych samych zakładach lecz dotyczyły innych zagrożeń, przeprowadzono łącznie 3 kontrole.

W wyniku przeprowadzonych urzędowych kontroli żywności w niżej wymienionych grupach zakładów stwierdzono najczęściej występujące nieprawidłowości sanitarne:

W grupie sklepy:

- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości, a także o zmienionych cechach organoleptycznych (nie przestrzega się procedury wycofywania artykułów spożywczych niewłaściwej jakości),
- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń,
- nie zapewniono odpowiednich warunków do utrzymania higieny rąk personelu (brak bieżącej ciepłej wody oraz środków do mycia i dezynfekcji rąk oraz ich osuszania w sposób higieniczny),
- brak segregacji odzieży wierzchniej od roboczej oraz nieporządek w szatniach dla pracowników,
- nie przestrzegane są procedury i instrukcje dokumentacji GHP/GMP oraz systemu HACCP, zapisy nie są dokonywane na bieżąco,
- nieodpowiedni stan higieniczno - sanitarny zakładów.

Sklep spożywczy, ul Kościuszki 23, Boguszów- Gorce

Kontrolę przeprowadzono w związku z interwencją konsumenta dotyczącą wprowadzania do obrotu artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości oraz niewłaściwego stanu higieniczno- sanitarnego zakładu. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny sprzętu produkcyjnego, pomieszczeń produkcyjnych,
- szafa odzieżowa dla personelu zastawiona opakowaniami z piwem- brak możliwości dostępu,
- niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych,
- brak do wglądu orzeczeń z badań lekarskich przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,
- brak segregacji asortymentowej w zamrażarkach w sali sprzedaży,
- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości, a także o zmienionych cechach organoleptycznych (nie opracowano procedury wycofywania artykułów spożywczych niewłaściwej jakości),
- brak do wglądu dokumentacji GHP oraz systemu HACCP,
- niewłaściwa temperatura przechowywania części mięsą i wędlin- środków spożywczych wymagających warunków chłodniczych - niezgodnie z deklaracjami producentów, przechowywane w odłączonym od zasilania urządzeniu chłodniczym- wskazanie +13 st.C,
- brak zapisów z monitorowania temperatur w urządzeniach chłodniczych,

Osobę winną zaniedbań ukarano mandatem karnym. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie ww. uchybień.

W grupie żywienia zbiorowego otwartego:

- brak dokumentacji potwierdzającej jakość zdrowotną gotowego wyrobu nietrwałego mikrobiologicznie produkowanego w zakładzie,
- brak aktualizacji i weryfikacji systemu HACCP oraz dokumentacji GHP/GMP zapisy nie są prowadzone na bieżąco, nie realizuje się opracowanych procedur i instrukcji ww. dokumentacji,
- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń, sprzętu produkcyjnego i naczyń stołowych
- niewłaściwy stan higieniczno - sanitarny pomieszczeń, sprzętu, maszyn i urządzeń,
- nieprawidłowa higiena osobista personelu, nieprawidłowa odzież ochronna,
- nie zapewniono odpowiednich warunków do utrzymania higieny rąk personelu- brak środków myjących, bieżącej ciepłej oraz zimnej wody przy stanowiskach mycia rąk,
- nie przestrzega się procedury wycofywania artykułów spożywczych niewłaściwej jakości,

Restauracja Gospoda pod Wieżą, Szczawno-Zdrój, ul. Zacisze 2a

- przy umywalce do mycia rąk w bufecie brak bieżącej ciepłej i zimnej wody z powodu awarii baterii,
- brak bieżącej ciepłej wody w zmywalni naczyń – brak pokrętła przy baterii,
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i sprzętu produkcyjnego

Osobę winną zaniedbań ukarano mandatem karnym, wydaną decyzję nakazującą usunięcie stwierdzonych uchybień higieniczno-technicznych.

Punkt gastronomiczny ZOO-FARMA, ul. Łączna 25 w Mioszowie

- pierogi (na bazie mrożonek) odgrzewane są w pomieszczeniu produkcyjnym, w którym przygotowuje się również posiłki dla zwierząt, znajdującym się w odległości około 100 metrów od kontrolowanego zakładu,
- brak warunków do mycia rąk w zakładzie- brak doprowadzonej bieżącej ciepłej i zimnej wody, brak zastępczych warunków do utrzymania higieny rąk personelu,
- brak warunków do mycia sprzętu kuchennego,
- brak wydzielonego pojemnika z pokrywą na odpady komunalne, w trakcie kontroli zastano przechowywanie odpadów w worku foliowym bezpośrednio na posadzce,
- naczynia wielokrotnego użycia przechowywane nieprawidłowo- niezabezpieczone przed czynnikami zewnętrznymi, w przypadkowych miejscach,
- brak do wglądu orzeczeń z badań lekarskich do celów sanitarno- epidemiologicznych zatrudnionego personelu,
- brak opracowanego i wdrożonego systemu HACCP, brak dokumentacji GMP/GHP

Osobę winną ww. zaniedbań ukarano grzywną w drodze mandatu karnego oraz wydano decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu dań sporządzanych na bazie gotowych produktów mrożonych (pierogów).

Oberża PRL, ul. Kłodzka 81, Jedlina Zdrój

Kontrolę przeprowadzono w związku z interwencją konsumenta na niewłaściwy stan higieniczno- techniczny naczyń oraz stan czystościowy zakładu. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- szatnia dla personelu nie jest wykorzystywana zgodnie z przeznaczeniem- odzież ochronna przechowywana w przejściu komunikacyjnym oraz w miejscach przypadkowych, w szatni brak szafy odzieżowej na odzież ochronną i osobistą,
- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny toalet, sprzętu produkcyjnego, pomieszczeń produkcyjnych,
- w niewłaściwym stanie higienicznym odzież ochronna
- brak do wglądu aktualnego wyniku badania wody pod względem parametrów bakteriologicznych,
- brak do wglądu dokumentacji systemu HACCP oraz dokumentacji GHP i GMP.

Stronę winną zaniedbań ukarano grzywną w drodze mandatu karnego. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie ww. uchybień higieniczno-sanitarnych.

Gospoda Pizzeria Bogaczowianka, Stare Bogaczowice, ul. Główna 159

- nie poddaje się myciu i dezynfekcji jaj używanych do produkcji w zakładzie,
- nieprawidłowe przechowywanie środków spożywczych,
- pomieszczenia zakładu wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem,
- brak do wglądu opracowanej dokumentacji systemu HACCP oraz dokumentacji GHP/GMP,

Stronę winną zaniedbań ukarano mandatem karnym za stwierdzone uchybienia higieniczno-sanitarne. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie ww. uchybień.

„CAFFE”, ul. Kościuszki 13a, 58- 310 Szczawno-Zdrój

- pomieszczenia zakładu wykorzystywane niezgodnie z przeznaczeniem,
- niewłaściwy stan sanitarny i techniczny urządzeń oraz pomieszczeń,
- niewystarczające oświetlenie pomieszczeń produkcyjnych i ciągów komunikacyjnych,
- w dniu kontroli w pomieszczeniu kuchni stwierdzono obecność owadów
- odpady komunalne przechowywane w workach foliowych na drodze dostawy, zużyty tłuszcz posmażalniczy przechowywany w pomieszczeniu magazynowania wyrobów gotowych, półproduktów oraz surowców, brak do wglądu karty przekazania odpadów

- kategorii 3 w tym zużytych tłuszczu,
- niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń,
- brak urządzenia do dezynfekcji jaj,
- opakowania jednorazowego użytku przechowywane niewłaściwie- w przypadkowych miejscach, niezabezpieczone przed czynnikami zewnętrznymi,
- brak segregacji asortymentowej magazynowanej żywności,
- niewłaściwa temperatura przechowywania środków spożywczych, niezgodna z deklaracjami producentów,
- nieprawidłowa odzież ochronna pracowników, nie zakrywająca odzieży wierzchniej, nieestetyczna, brak segregacji odzieży wierzchniej od roboczej w szafkach pracowników,
- brak do wglądu orzeczeń z badań lekarskich przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- procedury dokumentacji GMP/GHP i systemu HACCP nie są realizowane w pełnym zakresie, brak opracowanych i wdrożonych działań korygujących przy stwierdzonych niezgodnościach, brak zapisów z wykonywanych czynności,
- brak możliwości identyfikacji artykułów spożywczych używanych do produkcji przesypanych z opakowań zbiorczych producentów, brak etykiet, wyroby gotowe oraz półprodukty produkowane w zakładzie nieoznakowane, brak do wglądu dokumentów dostawy jaj używanych do produkcji w zakładzie,
- brak wyszczególnienia wszystkich produktów użytych do produkcji danego posiłku zawierających alergeny lub substancje powodujące reakcje nietolerancji,

Stronę winną ww. zaniedbań ukarano grzywną na drodze mandatu karnego. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień higieniczno- sanitarnych, na uchybienia techniczne została wydana decyzja administracyjna.

W grupie żywienia zbiorowego zamkniętego:

- brak aktualizacji i weryfikacji systemu HACCP oraz dokumentacji GHP/GMP zapisy nie są prowadzone na bieżąco, nie realizuje się opracowanych procedur w ww. dokumentacji,
- niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń, naczyń stołowych oraz maszyn i urządzeń,
- brak do wglądu orzeczeń z badań lekarskich przeprowadzonych do celów sanitarno-epidemiologicznych,
- brak dokumentacji potwierdzającej jakość zdrowotną gotowych wyrobów nietrwałych mikrobiologicznie produkowanych w zakładach,
- środki spożywcze po upływie terminu przydatności do spożycia i daty minimalnej trwałości, a także o zmienionych cechach organoleptycznych.

Sanatorium Villa Kosmowski, ul. Kościuszki 18, Szczawno- Zdrój

- krzyżowanie się dróg- transport brudnych i czystych naczyń odbywa się windą na odkrytych wózkach kelnerskich - nie dokonano aktualizacji procedury wydawania dań i napojów oraz zwrotu naczyń, uwzględniając modernizację zakładu – przeniesienie jadalni na piętro,
- nie realizuje się procedury dokumentacji GHP w zakresie badania wody używanej do produkcji w zakładzie pod względem parametrów bakteriologicznych,
- brak opracowanej procedury dotyczącej mycia opakowań transportowych wewnętrznych (pojemników, naczyń GN, wózka transportowego),
- realizacja zapisów temperatury urządzeń chłodniczych prowadzona na niewłaściwych kartach rejestru tj. na karcie opisanej jako „rejestr kontroli dokładności wskazań termometru”

Wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie ww. uchybień.

Zakład Lecznictwa Odwykowego dla Osób Uzależnionych od Alkoholu w Czarnym Borze, ul. Parkowa 8

Kontrolę przeprowadzono w związku z interwencją konsumenta dotyczącą punktu wydawania posiłków ww. zakładu z zakresu m. in.: transportu posiłków, zaopatrzenia, przyjmowania posiłków od firmy cateringowej, sposobu wydawania posiłków oraz niewłaściwego stanu higieniczno- sanitarnego. Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- niewłaściwy stan sanitarny i techniczny urządzeń oraz pomieszczeń,
- nie przeprowadza się termicznej dezynfekcji naczyń stołowych i sztućców używanych na użytek pacjentów w zmywalni naczyń, pacjenci myją ww. naczynia we własnym zakresie w umywalkach toalet,
- kierowca transportujący posiłki z zakładu usług cateringowych świadczących usługi w ww. zakładzie nie posiadał orzeczenia z badań lekarskich przeprowadzonych do celów sanitarno- epidemiologicznych,
- środek transportujący posiłki o niewłaściwym stanie sanitarno-technicznym.

Stronę winną zaniedbań ukarano mandatem karnym. Wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie uchybień.

Oceniono również jadłospisy w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego: sanatoriach, domach opieki oraz szpitalach pod kątem spełnienia wymagań racjonalnego żywienia dla określonych grup żywieniowych, opracowanych przez Narodowy Instytut Żywności i Żywienia. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie sposobu żywienia wystosowano pisma do stron lub wydano zalecenia w protokołach kontroli zobowiązujące strony do prawidłowego układania jadłospisów i racjonalnego planowania sposobu żywienia

W grupie piekarnie:

Piekarnia „MAK” w Jugowicach, ul. Główna 25

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń,
- brak warunków do utrzymania higieny rąk personelu- brak bieżącej ciepłej i zimnej wody (brak pokręteł przy baterii) przy umywalce do mycia rąk personelu w pomieszczeniu produkcji pieczywa, umywalka do mycia rąk w pomieszczeniu pakowania pieczywa wyłączona z eksploatacji- zastawiona zbędnym sprzętem,
- niedrożny odpływ kanalizacyjny przy stanowisku mycia koszy pojemników transportowych, brak bieżącej ciepłej wody (brak pokrętła przy baterii) przy ww. stanowisku,
- sprzęt (części od maszyn) przechowywane bezpośrednio na posadce,
- w magazynie dodatków artykuły spożywcze przechowywane są bezpośrednio na posadce, w otwartych niezabezpieczonych przed czynnikami zewnętrznymi opakowaniach,
- na terenie zakładu czerstwe pieczywo w workach przechowywane jest w przypadkowych miejscach (na posadce w pomieszczeniu odpieku pieczywa, na parapecie przed toaletą dla personelu, na rampie przed zakładem),
- brak podestów na kosze w pomieszczeniu na czyste opakowania transportowe, ww. opakowania przechowywane na posadce,
- brak szkoleń personelu z zakresu GHP/GMP oraz systemu HACCP,
- brak realizacji procedur i instrukcji z zakresu dokumentacji GHP/GMP oraz systemu HACCP,

Stronę winną ww. zaniedbań ukarano grzywną na drodze mandatu karnego. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie ww. uchybień higieniczno- sanitarnych.

V. Zakłady Służby Zdrowia

Informacja o stanie sanitarnym placówek działalności leczniczej z powiatu wałbrzyskiego za I półrocze 2017 r.

Oddział Epidemiologii prowadzi działalność w zakresie:

- zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych,
- rejestracji zgłoszeń chorób zakaźnych,
- organizacji i kontroli pracy punktów szczepień,
- rejestracji, analizy, zgłaszania niepożądanych odczynów poszczepiennych,
- wykonawstwa szczepień ochronnych,
- zamawiania, dystrybucji i kontroli w zakresie gospodarki szczepionkami w punktach szczepień,
- rejestracji ognisk zakażeń szpitalnych,
- ewidencji i kontroli placówek lecznictwa,
- współpracy z Inspekcją Weterynaryjną.

Kontrole uwzględniały takie zagadnienia jak:

- stan sanitarny i techniczny pomieszczeń,
- zaopatrzenia w środki dezynfekcyjne odzież i sprzęt jednorazowego użycia,
- ocena procedur dezynfekcji, sterylizacji, stosowania procedur dezynfekcji, sterylizacji, postępowania z odpadami medycznymi, bielizną czystą i brudną, postępowania poekspozycyjnego, sprzątania pomieszczeń,
- ocena wykonawstwa szczepień,
- stan magazynowy i warunki przechowywania szczepionek.

W I półroczu przeprowadzono 39 kontroli, skontrolowano 27 placówek lecznictwa spośród 105 zarejestrowanych.

W skontrolowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości. Podmioty lecznicze zlokalizowane na terenie miasta zgodnie do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. posiadają opracowane i wdrożone procedury zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym związanym z udzielaniem świadczeń zdrowotnych. Procedury podlegają okresowej analizie i weryfikacji. Placówki posiadają również instrukcje stanowiskowe. W celu weryfikacji znajomości zasad obowiązujących procedur medycznych i higienicznych organizowane są szkolenia personelu przez kierowników zakładu i szkolenia zewnętrzne. W obiektach prowadzona jest kontrola wewnętrzna. Postępowanie w zakresie dezynfekcji, sterylizacji, gospodarki odpadami medycznymi oraz prania bielizny zgodnie z opracowanymi procedurami higienicznymi.

Do PSSE wpłynął wniosek o przeprowadzenie kontroli w zakładzie Lecznictwa Odwykowego

przy ul. Parkowej 8 w Czarnym Borze w związku z nieprawidłowym stanem sanitarno - technicznym. Pracownicy Oddziału Epidemiologii podjęli czynności kontrolne w tej placówce.

Podczas kontroli stwierdzono sprawdzono zasadność zarzutów dotyczących:

- niedrożności kanałów wentylacyjnych,
- uszkodzonej: malatury na ścianach,
- uszkodzonych paneli podłogowych i drzwi wraz z ościeżnicami,
- braku: dozowników przy umywalkach w węzłach sanitarnych i półek w kabinach prysznicowych na środki higieny oraz podajników na ręczniki jednorazowego użycia i papier toaletowy,
- bielizny pościelowej niedostosowanej do wielkości łóżka,
- nieprawidłowego postępowania z ustnikami do badania pacjentów alkomatem.

W dniu kontroli przedstawiono do wglądu:

- protokoły okresowej Kontroli Przewodów Kominowych: dymowych oraz grawitacyjnych przewodów spalinowych i wentylacyjnych z grudnia 2016 r., które wykazały prawidłowe i bezpieczne ich funkcjonowanie. Kolejny termin kontroli wyznaczony zgodnie z obowiązującym przepisem na grudzień 2017 r.,
- Plan Remontów i Napraw Niezbędnych do bieżącego funkcjonowania placówki na rok 2017 z uwzględnieniem remontów: węzłów sanitarnych, pokoi pacjentów, wymiany oświetlenia , naprawy instalacji wodno – kanalizacyjnej.

Podczas kontroli uzupełniono brakujące dozowniki na mydło, półki w kabinach prysznicowych, podajniki na ręczniki jednorazowego użycia oraz na papier toaletowy. Aktualnie trwa remont w pomieszczeniach obiektu.

Wydano: 1 decyzję opłatową i 1 opinię sanitarną o spełnieniu warunków sanitarno – technicznych.

Egzekwowano zgłaszanie przypadków chorób zakaźnych przez placówki lecznictwa zgodnie z obowiązującymi przepisami. Sporządzano dwutygodniowe, kwartalne, roczne sprawozdania o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach.

Przeprowadzono 60 wywiadów epidemiologicznych.

Prowadzono rejestrację zgłaszanych chorób zakaźnych i biologicznych czynników chorobotwórczych w tym chorych na gruźlicę. Zarejestrowano 5 chorych na gruźlicę mieszkających na terenie naszego powiatu (w tym 3 zachorowania na gruźlicę prątkującą oraz 2 zachorowanie na gruźlicę nieprątkującą). Osoby chorujące na gruźlicę pochodzą w większości ze środowiska o niskim statusie materialnym, są uzależnieni od alkoholu. Chorzy to mężczyźni w przedziale wiekowym od 55 do 75 roku życia. Utrudnieniem w objęciu ich nadzorem epidemiologicznym był brak reakcji z ich strony na wezwania. Nadzorem objęto również osoby z otoczenia tych chorych.

Na terenie powiatu zarejestrowano 3 przypadki zatrucia pokarmowego wywołanego pałeczkami Salmonella.

Nadzór epidemiologiczny prowadzono wobec osób zakażonych wirusami HBV i HCV. Pod nadzór lekarzy pierwszego kontaktu skierowano 2 osoby zakażone wirusem HBV i osoby z otoczenia zakażonego oraz 4 nosicieli zakażonych wirusem HCV.

Sprawowano nadzór nad wykonawstwem obowiązkowych szczepień ochronnych oraz nad gospodarką preparatami szczepionkowymi i obiegiem kart szczepień.

Prowadzono rejestr niepożądanych odczynów poszczepiennych. W roku sprawozdawczym zgłoszono 4 odczyny poszczepienne u dzieci.

Zarejestrowano 8 przypadków pokąsań u ludzi przez zwierzęta (w tym 5 przez psy, 3 przez koty). Osoby te objęto nadzorem i pouczono o konieczności konsultacji z lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej. Szczepieniu p/wścieklicznie została poddana 1 osoba.

Współpracowano z Powiatowym Lekarzem Weterynarii i Zakładem Higieny Weterynaryjnej we Wrocławiu w zakresie nadzoru epidemiologicznego nad podejrzeniami zachorowań na wściekliznę.

Współpracowano z innymi Powiatowymi Stacjami Sanitarnymi w zakresie zgłaszalności chorób zakaźnych, objęcia nadzorem osób chorych i osób z ich otoczenia

Udzielano informacji osobiście lub telefonicznie na tematy dotyczące chorób zakaźnych, szczepień ochronnych mieszkańcom powiatu w tym osobom wyjeżdżającym za granicę. Propagowano szczepienia przeciwko grypie sezonowej, inwazyjnej chorobie meningokokowej i zakażeniom pneumokokowym.

Zachorowania na wybrane choroby zakaźne na terenie powiatu wałbrzyskiego w I półroczu 2017 r. w porównaniu do I półroczu 2016 r.

Jednostka chorobowa		Liczba zachorowań		Zapadalność	
		Rok 2016	Rok 2017	Rok 2016	Rok 2017
Ospa wietrzna		31	181	54,12	318,39
Wirusowe zapalenie wątroby typu B		2	2	3,49	3,52
Wirusowe zapalenie wątroby typu C		3	6	5,24	10,55
Szkarlątyna		6	22	10,48	38,70
Wirusowe zakażenia jelitowe	wywołane przez rotawirusy	21	12	36,36	21,11
	inne określone	3	0	5,24	0
	nie określone	8	3	13,97	5,28
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	wywołane przez Clostridium difficile	1	2	1,75	3,52
	nie określone	12	13	20,95	22,87
Biegunka i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu		7	9	12,22	15,832
Borelioza		5	12	8,73	21,11
Nagminne zapalenie przyusznic		1	2	1,75	3,52
Krzusiec		1	2	1,75	3,52
Gruźlica		5	5	8,73	8,80

VI. Ocena stanu sanitarno-technicznego obiektów czasowo-turystycznych w I półroczu 2017 roku

1. Baza noclegowa

W I półroczu 2017 r. skontrolowano 16 obiektów, świadczących usługi noclegowe dla turystów, w tym 6 hoteli i 10 innych tego typu obiektów. Wszystkie obiekty odznaczały się prawidłowym stanem sanitarno-technicznym, wobec właścicieli niektórych nieskategoryzowanych obiektów wydano doraźne zalecenia, które dotyczy m.in. odnowienia powłok malarskich w pokojach i łazienkach, prowadzenia 1 raz w roku zabiegów dezynfekcji, dezynsekcji i deratyzacji, w tym dezynfekcji koców, kołder, poduszek i materacy.

Z roku na rok stan sanitarny i techniczny większości obiektów świadczących usługi hotelarskie poprawia się, właściciele prowadzą remonty i modernizacje, które podnoszą standard świadczonych usług i estetykę obiektów. W grupie tej pod względem standardu wyróżniają się hotele.

W obecnym stanie prawnym szczególną uwagę należy zwrócić na obiekty czasowo-turystyczne wykorzystujące jako część działalności handlowej wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1989) tego typu podmiot zobowiązany jest do prowadzenia oceny przydatności wody do spożycia, która obejmuje:

- badania wody w zakresie monitoringu kontrolnego z częstotliwością 2 razy w roku oraz w zakresie monitoringu przeglądowego 1 raz na 2 lata, a także każdorazowo po wystąpieniu okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody (tj. awaria instalacji, powódź, wymiana rur itp.),
- ustalenie harmonogramu pobierania próbek wody do badań w uzgodnieniu z państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym,
- przechowywanie wyników badań przez okres przynajmniej 5 lat od dnia ich wykonania,
- informowanie państwowego powiatowego inspektora sanitarnego o przekroczeniach parametrów jakości wody (w przypadku przekroczeń wskaźników mikrobiologicznych w dniu sporządzenia sprawozdania, w przypadku przekroczeń wskaźników fizykochemicznych w terminie 7 dni od dnia sporządzenia sprawozdania),
- przekazywanie sprawozdań z przeprowadzonych badań, w przypadku braku przekroczeń, w terminie 7 dni od ich sporządzenia.

Woda w obiektach czasowo-turystycznych, w tym gospodarstwach agroturystycznych, pochodząca ze studni przydomowych o nieznannej jakości, wykorzystywana do produkcji żywności, a przez gości do picia, przygotowywania posiłków we własnym zakresie i do kąpieli, może stanowić realne zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia ludzi. Do końca I półrocza 2017 r. na 23 podmioty tego typu, które poinformowano o powyższych obowiązkach, harmonogram pobierania próbek wody na 2017 r. przedłożył jedynie właściciel hotelu „Maria Antonina” w Zagórzcu Śląskim.

Ponadto zgodnie z wyżej cytowanym rozporządzeniem w obiektach zamieszkania zbiorowego istnieje obowiązek monitorowania obecności pałeczek z rodzaju *Legionella* sp. W związku z powyższym, w celu zapewnienia właściwej jakości ciepłej wody, należy badać wodę z instalacji ciepłej wody przynajmniej raz na 3 lata (przy czym po pierwszym badaniu, w którym uzyskano prawidłowy wynik, kolejne powinno być wykonane już po roku) w minimum 2 punktach zlokalizowanych:

- na wylocie ze zbiornika ciepłej wody lub w najbliższym punkcie czerpalnym,
- w punkcie czerpalnym najdalej położonym od zbiornika ciepłej wody,
- w miejscu powrotu wody do podgrzewacza,
- w wybranych punktach pośrednich, których liczba zależy od wielkości systemu.

Zgodnie z art. 39 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 187 z późn. zm.) przedsiębiorca lub rolnik jest obowiązany do zgłoszenia innego obiektu, w którym mogą być świadczone usługi hotelarskie do ewidencji prowadzonej przez wójta lub burmistrza (prezydenta). Wójt lub burmistrz może, a w ocenie PPIS w Wałbrzychu powinien, żądać opinii potwierdzającej spełnienie wymagań sanitarnych w zgłaszanym obiekcie m.in. w opisanym powyżej zakresie.

2. Baseny i kąpieliska

Na terenie powiatu brak jest obecnie kąpielisk zorganizowanych. Na nadzorowanym terenie w sezonie letnim 2017 r. działać będą 3 miejsca wykorzystywane do kąpiei: „Słoneczne” przy ul. Wodnej oraz „Maria Antonina” przy ul. Spacerowej na Jeziorze Bystrzyckim w Zagórzu Śląskim, a także „Zalew Bogaczowice” w Starych Bogaczowicach. Organizatorzy miejsc wykonali przed ich udostępnieniem – w miesiącu czerwcu – badania próbek wody, które następnie przedłożyli PPIS w Wałbrzychu, celem uzyskania bieżącej oceny jakości wody (pozytywna dla każdego z wyznaczonych miejsc wykorzystywanych do kąpiei).

W I półroczu 2017 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną plaży oraz zaplecza w miejscu wykorzystywanym do kąpiei „Zalew Bogaczowice”, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie utrzymania bieżącej czystości i porządku, w tym w zapewnionych toaletach. Tak jak w latach ubiegłych obiekt był oznakowany właściwą tablicą informacyjną. Kontrole zaplecza pozostałych miejsc wykorzystywanych do kąpiei zostaną przeprowadzone w terminie późniejszym.

W sezonie letnim 2017 r., tak jak w roku ubiegłym, na terenie powiatu uruchomiony będzie basen odkryty przy ul. Dolnej 2 w Głuszycy, który nie spełnia definicji pływalni, zawartej w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 656 z późn. zm.) ze względu na brak stałego przepływu wody w nieckach basenowych (stały system cyrkulacji), zatem nie podlega rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach.

Przed rozpoczęciem sezonu letniego gestor obiektu zlecił badania próbek wody z każdej niecki, które są podstawą do rozpoczęcia działalności w okresie wakacyjnym (jakość wody pod względem bakteriologicznym prawidłowa). Przeprowadzona kontrola wykazała właściwy stan sanitarno-techniczny i porządkowy zaplecza basenu.

Pod nadzorem PPIS w Wałbrzychu znajduje się ponadto 1 pływalnia kryta, tj. basen kryty

z odnową biologiczną w hotelu „Piotr” przy ul. Kościuszki 5 w Boguszowie-Gorcach.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016) od 2 czerwca 2016 r. to do zarządzających pływalnią należy ocena spełniania przez wodę na pływalni wymagań mikrobiologicznych i fizykochemicznych, określonych w przytoczonym rozporządzeniu. W ramach tej oceny zarządca basenu ustalił z PPIS w Wałbrzychu harmonogram poboru próbek wody do badań w 2017 r., niestety PPIS w Wałbrzychu nie może potwierdzić, że jest on realizowany (sprawozdania z badań nie zostały przedłożone do dnia dzisiejszego).

W I półroczu 2017 r. w ramach nadzoru sanitarnego prowadzonego przez Państwową Inspekcję Sanitarną pobrano:

- 2 planowane próbki do badań w kierunku bakterii Legionella sp. z wanny whirlpool oraz natrysków przy basenie, nie kwestionując żadnej z nich.

Kontrola stanu sanitarnego basenu w hotelu „Piotr” zaplanowana jest na II półrocze 2017 r. Dla pływalni zostanie wkrótce wydana zbiorcza ocena roczna jakości wody do kąpieli, zgodnie z § 4 cytowanego rozporządzenia, którą zarządcy pływalni powinni udostępnić osobom korzystającym z pływalni, ponadto zostanie ona umieszczona na stronie internetowej PSSE w Wałbrzychu.

3. Obiekty PKP

W I półroczu 2017 r. przeprowadzono kontrolę Stacji PKP Boguszów przy ul. Dworcowej w Boguszowie-Gorcach. Silnie wyeksploatowany budynek dworca oraz toalety są wyłączone z eksploatacji. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości sanitarnych w obrębie peronu i międzytorzy.

Kontrola stacji PKP Boguszów-Zachód zaplanowana jest w drugiej połowie roku.

4. Tereny rekreacyjne

W I półroczu 2017 r. skontrolowano 6 terenów rekreacyjnych na terenie powiatu, między innymi Kompleks sportowo-rekreacyjny przy ul. Kłodzkiej w Jedlinie-Zdroju, Park Zdrojowy i Park Szwedzki w Szczawnie-Zdroju, Podziemne Miasto Osówka w Sierpnicy.

Obiekty rekreacyjne, parki i skwery spacerowe znajdujące się w miejscowościach turystycznych powiatu odznaczały się dobrym stanem sanitarnym i porządkowym.

W okresie objętym sprawozdaniem skontrolowano 16 placów zabaw na terenie powiatu wałbrzyskiego. W wyniku kontroli wydano zalecenia zarządcom obiektów zlokalizowanych na terenie gmin Szczawno-Zdrój, Boguszów-Gorce i Walim dotyczące:

- uzupełnienia piasku w piaskownicach (1 plac na terenie gminy Walim),
- naprawy uszkodzonego sprzętu zabawowego i rekreacyjnego (1 plac na terenie gminy Walim),
- naprawy zniszczonej obudowy piaskownicy (1 plac na terenie gminy Walim),
- naprawy ogrodzenia placu zabaw (1 plac w Boguszowie-Gorcach, 2 place w Szczawnie-Zdroju, 1 plac na terenie gminy Walim),
- braku pojemnika na odpady (1 plac w Szczawnie-Zdroju),
- zniszczonej powierzchni drzwi do toalety w wc damskim (1 plac w Szczawnie-Zdroju),
- przedłożenia do wglądu dokumentacji dotyczącej wymiany piasku (3 place zabaw na terenie

gminy Walim).

Zgodnie z zaleceniami GIS piasek w kontrolowanych piaskownicach był wymieniany przed lub na początku sezonu letniego, co w większości przypadków potwierdzały przedłożone faktury z zakupu i wymiany piasku. Ponadto należy zauważyć, że kontrole nie wykazały nieprawidłowości w zakresie sanitarnym i porządkowym w obrębie piaskownic.

W I półroczu 2017 r. nie przeprowadzono badań piasku w zewidencjonowanych piaskownicach.

VII. Ocena stanu sanitarno-technicznego innych obiektów użyteczności publicznej w I półroczu 2017 roku

1. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Na terenie powiatu wałbrzyskiego w I półroczu 2017 r. skontrolowano 16 obiektów świadczących usługi fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej (pozostających w ewidencji PSSE w Wałbrzychu).

Przeprowadzone kontrole nie wykazały naruszenia wymagań ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, nie kwestionowano również czystości i porządku w pomieszczeniach zakładów. W jednym przypadku wydano doraźne zalecenia dotyczące przedłożenia aktualnych procedur dezynfekcji skóry i błon śluzowych, postępowania ze sprzętem powodującym naruszenie ciągłości tkanek oraz dekontaminacji pomieszczeń i urządzeń, a także kart charakterystyki stosowanych barwników do tatuażu.

2. Ustępy publiczne

W I półroczu 2017 r. skontrolowano 2 ustępy publiczne zlokalizowane w Mieroszowie i Zagórzcu Śląskim. Obiekty te odznaczały się prawidłowym stanem sanitarno-technicznym.

3. Wiaty przystankowe

W okresie objętym sprawozdaniem przeprowadzono kontrole 27 przystanków komunikacji publicznej, zlokalizowanych na terenie gmin Boguszów-Gorce, Szczawno-Zdrój, Jedlina-Zdrój i Czarny Bór. Wszystkie skontrolowane wiaty przystankowe zostały ocenione pozytywnie pod względem sanitarno-technicznym.

VIII. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia prowadzona przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Wałbrzychu na terenie miasta Wałbrzych i powiatu wałbrzyskiego w I półroczu 2017 roku

Działalność prowadzono poprzez:

- wdrażanie, koordynację, monitorowanie i ocenianie realizowanych programów z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia,
- programowanie i realizację zadań skierowanych na rozwiązywanie problemów i minimalizowanie zagrożeń zdrowotnych,
- współpracę z podmiotami uczestniczącymi w procesie promocji zdrowia,
- inicjowanie działań prozdrowotnych.

Podejmowano realizację zadań zleczanych przez instytucje nadrzędne oraz realizację działań lokalnych.

Instytucje i organizacje, z którymi współpracowano w ramach realizacji zadań:

- Główny Inspektorat Sanitarny,
- Urząd Miejski w Wałbrzychu,
- Dolnośląskie Centrum Onkologii,
- Starostwo Powiatowe w Wałbrzychu,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu,
- Areszt Śledczy w Wałbrzychu,
- PTOZ Oddział Terenowy w Wałbrzychu,
- Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu,
- Komenda Straży Pożarnej w Wałbrzychu,
- Straż Miejska w Wałbrzychu,
- Straż Graniczna,
- Aqua Zdrój w Wałbrzychu,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu,
- Stowarzyszenie Gmin Książańskich Euroregionu Nysa,
- Sejmik Województwa Dolnośląskiego,
- Narodowy Fundusz Zdrowia Oddział Wałbrzych,
- Ośrodek Społeczno- Kulturalny „Podzamcze” w Wałbrzychu,
- Fundacja MSD dla Zdrowia Kobiet,
- Fundacja Edukacji Społecznej,
- Dyrektorzy przedszkoli, nauczyciele,
- Dyrekcje i grona pedagogiczne szkół,
- Zespół Placówek Resocjalizacyjnych w Walimiu,

- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Wałbrzychu,
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy w Wałbrzychu,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Terenowy w Wałbrzychu,
- Wałbrzyski Ośrodek Kultury,
- Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Wałbrzychu,
- Biblioteka pod Atlantami w Wałbrzychu,
- Biblioteka Miejska w Boguszwowie Gorcach,
- podmioty lecznicze,
- uczelnie wyższe,
- placówki wypoczynku dzieci i młodzieży,
- placówki handlowe i usługowe,
- lokalne mass media /radio, prasa, TV/

Realizacja zagadnień problemowych

W I półroczu 2017 roku realizowano programy krajowe wynikające z polityki zdrowotnej państwa, programy wojewódzkie i lokalne oraz interwencje nieprogramowe i inne działania wynikające z sytuacji epidemiologicznej i potrzeb środowiska.

Realizowano działania dotyczące następujących problemów zdrowotnych:

Zapobieganie HIV/AIDS

Prowadzono działania z zakresu profilaktyki HIV/AIDS w oparciu o Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV opracowany na lata 2017-2021.

Opracowano sprawozdanie za 2016 r. oraz harmonogram realizacji zadań na 2017 r. Współpracowano z Komisją Lekarską prowadzącą kwalifikację wojskową młodzieży. Odbyło się 11 spotkań, w trakcie których prowadzono edukację wśród młodzieży podlegającej kwalifikacji wojskowej z zakresu profilaktyki zakażeń krwiopochodnych ze szczególnym uwzględnieniem HIV/AIDS oraz uzależnień. Działaniami objęto 180 osób.

Przeprowadzono 3 szkolenia dla 84 gimnazjalistów w ramach Szkolnych Dni Profilaktyki. Tematyka profilaktyki zakażeń krwiopochodnych w tym HIV była poruszana w trakcie wykładu dla studentów PWSZ w Wałbrzychu. Działaniem objęto 56 osób.

Zagadnienia dotyczące profilaktyki HIV/AIDS uwzględniono w realizowanym programie „Razem przeciw zagrożeniom” skierowanym do uczniów szkół gimnazjalnych miasta Wałbrzycha.

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dla uczestników 2 imprez ogólnospołecznych oraz w trakcie szkolenia dla pielęgniarek przekazano materiały do 22 zakładów opieki zdrowotnej.

Zasięg działań - 764 osoby

Ogólnopolski program edukacyjny "Trzymaj Formę" XI edycja

Celem programu jest edukacja dzieci i młodzieży oraz ich rodziców w zakresie

kształtowania postaw prozdrowotnych związanych z właściwym odżywianiem i aktywnością fizyczną poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

Koordynowano i monitorowano realizację programu.

Udzielono wsparcia merytorycznego i metodycznego oraz dostarczono materiały edukacyjne dotyczące omawianej tematyki placówkom nauczania i wychowania. Prowadzono instruktaże metodyczne w trakcie spotkań z koordynatorami szkolnymi. Rozpropagowano konkursy ogłoszone w ramach programu. Przeprowadzono 11 wizytacji realizacji programu w szkołach.

W roku szkolnym 2016/2017 program realizowało 11 gimnazjów i 14 szkół podstawowych. W realizację programu włączyło się ok. 201 nauczycieli i innych pracowników szkół. Szkoły pozyskały do współpracy 43 instytucje wspierające /ok. 130 osób/

Zasięg programu: 3987 uczniów oraz 1893 rodziców.

Tematyka wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie oraz promocji zdrowego stylu życia była poruszana w trakcie podejmowanych przez Sekcję OZ i PZ działań oraz imprez organizowanych przy współpracy z innymi jednostkami.

Ogólnopolski Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Działania z zakresu profilaktyki palenia tytoniu realizowano w oparciu o Ogólnopolski Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu na lata 2014-2018.

Tematyka związana z ograniczeniem zdrowotnych następstw palenia tytoniu była poruszana w trakcie realizacji programów ogólnopolskich, obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu, programów lokalnych, takich jak: „Razem przeciw zagrożeniom”, interwencji nieprogramowych „Bezpieczny wypoczynek” /akcja letnia i zimowa/ oraz działań podejmowanych we współpracy z innymi jednostkami.

PSSE w Wałbrzychu koordynuje na terenie Miasta i Powiatu Wałbrzyskiego realizację wieloletnich programów i projektów:

- ***Ogólnopolski Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej "Czyste Powietrze Wokół Nas"***

Celem programu jest wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy oraz zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach narażenia na bierne palenie.

Grupa docelowa: dzieci 5-6 letnie oraz ich rodzice i opiekunowie.

W roku szkolnym 2016/2017 program realizowało 20 placówek przedszkolnych. Przekazano materiały edukacyjne, udzielano wsparcia metodycznego i merytorycznego. Koordynowano i monitorowano realizację programu. W ramach monitoringu przeprowadzono 16 wizytacji realizacji programu w przedszkolach.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem. Dzieci i rodzice chętnie uczestniczyli w działaniach, wzbogacając wiedzę na temat profilaktyki antytytoniowej, szczególnie ochrony

dzieci przed biernym paleniem.

Zasięg programu: 971 dzieci oraz 735 rodziców.

Pracownicy Sekcji OZ i PZ brali udział w 3 imprezach integracyjnych podsumowujących program, prowadząc dla rodziców pogadanki, punkty informacyjno-edukacyjne oraz pomiary ciśnienia krwi i poziomu tlenu węgla w wydychanym powietrzu.

- ***Program Edukacji Antytytoniowej "Nie pal przy mnie, proszę."***

Celem programu jest zmniejszenie narażenia dzieci na bierne palenie tytoniu poprzez zwiększenie wiedzy w zakresie odpowiedzialności za zdrowie, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie oraz kształtowanie postaw asertywnych.

Adresatami programu są dzieci klas I-III szkół podstawowych.

W związku z zakończeniem realizacji na poziomie ogólnopolskim program kontynuowany był jako lokalny. Koordynatorzy szkolni oraz współrealizatorzy zostali przeszkoleni w poprzednich edycjach.

Program realizowało 12 szkół podstawowych. Na podstawie analizy informacji z realizacji programu w szkołach przeprowadzono ocenę i sporządzono sprawozdanie zbiorcze.

Koordynatorzy szkolni wysoko ocenili program oraz zaangażowanie dzieci podczas realizacji programu. Wysoko również oceniono odbiór programu przez rodziców.

Zasięg programu - 1101 dzieci oraz 497 rodziców.

- ***Program Profilaktyki Palenia Tytoniu "Znajdź właściwe rozwiązanie"***

Celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej poprzez zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowie własne i swoich bliskich oraz kształtowanie postaw asertywnych z unikaniem czynnego i biernego palenia tytoniu.

Adresatami programu są uczniowie starszych klas szkół podstawowych oraz gimnazjów. W związku z zakończeniem realizacji na poziomie ogólnopolskim program kontynuowany był jako lokalny. Koordynatorzy szkolni, którzy prowadzą program od wielu lat, zostali przeszkoleni w poprzednich edycjach. Przeprowadzono analizę ankiet przekazanych przez koordynatorów szkolnych oraz ewaluację i podsumowanie realizacji programu.

Realizację programu kontynuowały 4 szkoły /2 podstawowe i 2 gimnazjalne/. Zdaniem koordynatorów program jest bardzo pomocny w realizacji działań z zakresu profilaktyki uzależnień realizacja programu umożliwia rzeczowe i obrazowe przekazanie najistotniejszych informacji dotyczących palenia tytoniu oraz kształtowanie postaw zobowiązujących do niepalenia.

Programem objęto 678 uczniów oraz 180 rodziców.

- ***Ogólnopolski projekt „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych- KIK68”***

W celu kształtowania zachowań zdrowotnych przyszłych matek oraz poprawy zdrowia ich potomstwa Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z Państwową Agencją Rozwiązywania

Problemów Alkoholowych, Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Instytutem Medycyny Pracy oraz Instytutem Medycyny Wsi kontynuował realizację *Profilaktycznego programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych- KIK 68* współfinansowanego w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. Projekt wspierany jest przez elektroniczną platformę edukacyjną oraz działania prowadzone przez inne jednostki /szkolenia dla personelu medycznego, programy dla zakładów pracy/.

Głównym celem jest ograniczenie używania substancji psychoaktywnych.

W roku szkolnym 2016/2017 podjęto realizację IV edycji programu edukacyjnego skierowanego do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „ARS czyli jak dbać o miłość”, jednego z elementów programu KIK 68.

Przeprowadzono 8 wizytacji realizacji programu w szkołach. Program realizowało 11 szkół ponadgimnazjalnych, edukacją objęto 345 uczniów oraz 234 rodziców.

Dla szkół realizujących program Główny Inspektorat Sanitarny ogłosił konkurs na projekt edukacyjny pt „Szkoła wolna od używek”. **Grupa uczniów z Zespołu Szkół Nr 4 - IV Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Kusocińskiego w Wałbrzychu otrzymała wyróżnienie** podczas uroczystej gali wręczenia nagród w Warszawie.

Kontynuowana jest realizacja kampanii społecznej „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”, której celem jest zwiększenie wiedzy na temat skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych, a także ograniczenie ich stosowania. Główną grupą docelową kampanii są kobiety w wieku prokreacyjnym, szczególnie ciężarne oraz ich rodziny i bliscy. Wzmocnieniem dla działań jest udział w imprezach dla środowisk lokalnych .

W ramach działań programowych i kampanii prowadzono edukację w 7 punktach informacyjno-edukacyjnych zorganizowanych w trakcie imprez i działań o zasięgu ogólnospołecznym /festyny rodzinne, imprezy ogólnospołeczne, akcje edukacyjne i szkolenia/. Rozdysponowano ok. 780 ulotek i broszur tematycznych wraz z komentarzem. Przekazywano materiały edukacyjne /ulotki, broszury, magnesy, znaczki, zestawy edukacyjne/ wraz z instruktażem do instytucji współpracujących /Szpital Ginekologiczno-Położniczy, podmioty lecznicze.

Przeprowadzono badania ankietowe kobiet / 32/ na oddziale położniczym w ramach ewaluacji projektu KIK 68. Przeprowadzono akcję Oświaty Zdrowotnej z okazji Dnia Kobiet w Centrum Aktywnego Wypoczynku Aqua Zdrój. Prowadzono rozmowy indywidualne, pomiary RR, przekazywano materiały edukacyjne /KIK, profilaktyka chorób nowotworowych/ wraz z upominkiem. Działaniami bezpośrednimi objęto 75 osób.

Rozpropagowano kampanię społeczną Głównego Inspektoratu Sanitarnego „Melanż. Oczekiwania vs. rzeczywistość”. Wraz informacją przesłano do gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych scenariusze zajęć, materiały i linki do stron kampanii. Omówiono kampanię w trakcie szkolenia dla pedagogów szkolnych. Informacje przesłano również do lokalnych mass-mediów oraz umieszczono na stronie internetowej PSSE.

Ogólny zasięg działań - 1473 osoby.

•Ogólnopolski program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas IV szkół podstawowych „Bieg po zdrowie”

Program stanowi źródło rzetelnej wiedzy na temat zagadnień dotyczących palenia tytoniu i ukazuje korzyści wynikające z niepalenia papierosów. Forma programu sprzyja wzmocnieniu poczucia własnej wartości, przygotowuje do świadomych wyborów w obszarze własnego zdrowia oraz sprzyja wyrażaniu własnych oczekiwań i opinii. Przeprowadzono szkolenia indywidualne z zakresu realizacji programu, przekazano materiały oraz przeprowadzono wizytacje i podsumowanie realizacji. Program realizowały 2 szkoły podstawowe.

Zasięg programu - 138 uczniów i 114 rodziców.

• Światowy Dzień bez Tytoniu /31 maja/

Działania skierowane były do społeczności lokalnej. Zainicjowano działania przekazując opracowania informujące o założeniach i celach Światowego Dnia Bez Tytoniu do placówek nauczania i wychowania oraz placówek leczniczych. Informację na temat założeń i możliwości realizacji przedstawiono na szkoleniu dla pedagogów szkolnych z zakresu dopalaczy.

Odbyły się narady w celu pozyskania partnerów do realizacji działań. W trakcie narad omówiono założenia i cele obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu. Przeprowadzono akcję oświatowo- zdrowotną w Zespole Szkół Nr 5 w Wałbrzychu. Prowadzono rozmowy indywidualne nt. wpływu palenia tytoniu na zdrowie, połączone z rozdawnictwem i ekspozycją materiałów edukacyjnych, ulotek, plakatów, pomiary ciśnienia krwi oraz pomiary CO w wydychanym powietrzu oraz emisje filmów i prezentacji dotyczących profilaktyki palenia tytoniu.

Działania edukacyjne połączone z pomiarem ciśnienia krwi, pomiarem zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu, rozdawnictwem tematycznych materiałów edukacyjnych prowadzono także w trakcie 3 imprez środowiskowych.

Materiały edukacyjne z zakresu profilaktyki nikotynizmu eksponowano w holu siedziby PSSE.

Zasięg podjętych działań: 810 osób.

Ogólnopolski Projekt „ Lekki Tornister”

Projekt jest adresowany do uczniów klas I-III, rodziców i nauczycieli. Zakłada diagnozowanie problemu przeciążonych plecaków oraz działania w zakresie profilaktyki wad postawy. Przekazano materiały do realizacji dla 547 uczniów oraz przekazano informację do wszystkich szkół podstawowych dotyczącą konkursu „Mały ekspert ds. Lekkiego Tornistra”.

Program realizują 3 szkoły podstawowe.

Program edukacyjny ”Moje dziecko idzie do szkoły”

Program zakłada edukację dzieci klas 0 - I i ich rodziców w zakresie potrzeb zdrowotnych dziecka rozpoczynającego naukę w szkole. Program zaopatrzonej jest w poradnik dla nauczyciela, broszurkę dla każdego rodzica, kolorowanekę i zakładkę dla każdego dziecka.

Program realizowało 6 szkół podstawowych i 2 przedszkola. Koordynatorów przeszkolono w zakresie zagadnień merytorycznych i metodyki realizacji programu w poprzednich latach, nowych koordynatorów przeszkolono indywidualnie. Przekazano materiały do realizacji.

Realizacja programu przyczyniła się do zwiększenia współpracy nauczycieli i szkolnej służby zdrowia z rodzicami w zakresie kształtowania właściwych postaw zdrowotnych zarówno u dzieci jak i rodziców. Odbiorcy poszerzyli wiedzę na temat zdrowego stylu życia a zajęcia edukacyjne pozwoliły ograniczyć stres związany z pobytem dzieci w nowym środowisku.

Zasięg programu - 239 dzieci i 366 rodziców.

Profilaktyka zakażeń krwiopochodnych

W ramach kontynuacji Kampanii Społecznej „HCV Jestem Świadom” prowadzono dystrybucję materiałów informacyjnych i edukacyjnych dla zakładów fryzjerskich, kosmetycznych i studiów tatuażu. We współpracy z Oddziałem Higieny Komunalnej przekazywano plany higieny i ulotki wraz z omówieniem do 16 salonów fryzjerskich i 9 kosmetycznych. Umieszczono informacje na stronie internetowej PSSE.

Przeprowadzono szkolenie dla studentów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej (56 osób) w zakresie profilaktyki zakażeń krwiopochodnych. Tematyka zakażeń krwiopochodnych zawarta jest w przekazie edukacyjnym i realizowana jest w ramach wszystkich działań z zakresu profilaktyki HIV/AIDS.

Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych dla uczestników 2 imprez ogólnospołecznych oraz w trakcie szkolenia dla pielęgniarek przekazano materiały do 22 zakładów opieki zdrowotnej.

Zasięg działań - 216 osób

Profilaktyka chorób nowotworowych

PSSE w Wałbrzychu podejmuje szereg działań z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych we współpracy z Dolnośląskim Centrum Onkologii i w oparciu o materiały otrzymane z DCO. Prowadzona jest dystrybucja materiałów oraz rozmowy w trakcie imprez ogólnospołecznych. Z okazji Dnia Matki zorganizowano wspólnie z Dolnośląskim Oddziałem NFZ i DCO akcję informacyjną w 29 przedszkolach Miasta i Powiatu Wałbrzyskiego w ramach Populacyjnego Programu Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy. Działaniami objęto 2768 dzieci, które otrzymały „Laurki” do kolorowania zapraszające mamy na badania cytologiczne.

W trakcie festynu rodzinnego w Przedszkolu Samorządowym nr 14 w Wałbrzychu prowadzono punkt edukacyjny. Prowadzono naukę samobadania piersi z wykorzystaniem fantomu oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych dotyczących promocji badań profilaktycznych. Zasięg 70 osób.

Przeprowadzono akcję o-z z okazji Dnia Kobiet w Centrum Aktywnego Wypoczynku Aqua Zdrój. Prowadzono rozmowy indywidualne i grupowe, pomiary RR, przekazywano materiały

edukacyjne /KIK, profilaktyka chorób nowotworowych/ wraz z upominkiem. Działaniem w ww zakresie objęto 40 kobiet.

Zasięg działań - 2878 osób

Program „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”

Program realizowano we współpracy z Fundacją MSD dla Zdrowia Kobiet. Jest on skierowany do uczniów klas I szkół ponadgimnazjalnych, rodziców uczniów oraz kadry pedagogicznej. Jego głównym celem jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy poprzez zwiększenie poziomu wiedzy i zachęcanie do odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia. Program realizowało 5 szkół ponadgimnazjalnych. Przekazano materiały do realizacji, udzielano konsultacji merytorycznych, instruktaży,. Przeprowadzono 5 wizytacji mających na celu monitoring realizacji programu. Przeprowadzono analizę informacji z realizacji, sporządzono sprawozdanie końcowe.

Zasięg programu - 923 osoby

Bezpieczny wypoczynek

Cel: Ograniczenie występowania wypadków i urazów oraz zagrożeń związanych z okresem ferii zimowych i wakacji. Adresaci działań: społeczność powiatu wałbrzyskiego ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Opracowano „Zalecenia zdrowotne na okres ferii zimowych”, opracowano i przygotowano materiały do wykorzystania w akcji zimowej. W opracowaniu zalecono nasilenie działań edukacyjnych w zakresie bezpieczeństwa, zapobiegania wypadkom i urazom dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych, kształtowania właściwych zachowań higienicznych chroniących przed chorobami zakaźnymi. Opracowanie przesłano do wszystkich szkół.

Przygotowano pakiety z materiałami edukacyjnymi z zakresu profilaktyki grypy, profilaktyki WZW A, bezpieczeństwa w trakcie uprawiania sportów i zabaw zimowych, profilaktyki uzależnień /zagrożenia zdrowotne związane z używaniem dopalaczy oraz czynnym i biernym paleniem papierosów/. Materiały edukacyjne wraz z zaleceniami przekazywane były kierownikom zimowego wypoczynku przez pracowników Sekcji OZiPZ oraz Sekcji HDM. Udzielano instruktaży metodycznych i merytorycznych.

Podjęto współpracę z instytucjami organizującymi zajęcia dla dzieci i młodzieży w okresie ferii. Prowadzono działania edukacyjne – punkty informacyjne, dystrybucję materiałów edukacyjnych, prelekcje, pogadanki oraz konkursy, gry i zabawy w środowisku dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych i innych zorganizowanych formach spędzania wolnego czasu.

Zasięg działań - 911 osób

Rozpoczęto działania w ramach akcji letniej. Do placówek nauczania i wychowania przesłano obszerną informację wraz z materiałami edukacyjnymi dotyczącą zaleceń zdrowotnych na okres letni do wykorzystania w działaniach edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży. Opracowano materiały pomocne w prowadzeniu działań, które sukcesywnie są przekazywane kierownikom placówek wypoczynku letniego oraz opiekunom wraz z instruktażem metodycznym i merytorycznym.

Prowadzone są działania edukacyjne – prelekcje, pogadanki oraz konkursy, gry i zabawy w środowisku dzieci i młodzieży w świetlicach środowiskowych i innych zorganizowanych formach wypoczynku.

Zasięg działań - 131 osób

Światowy Dzień Zdrowia 2017

Światowy Dzień Zdrowia w 2017 r. obchodzono pod hasłem: „Depresja-porozmawiajmy o niej”. Działania kierowane były do społeczności lokalnej.

Opracowano i przekazano informacje do placówek nauczania i wychowania, uczelni wyższych, podmiotów leczniczych - 92 placówki. Opracowano materiały edukacyjne i promocyjne oraz wydrukowano materiały WHO- 1700 sztuk. W partnerstwie z Wyższą Szkołą Zarządzania i Przedsiębiorczości zorganizowano **Seminarium Naukowe „Depresja – porozmawiajmy o niej”** dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, pracowników jednostek opiekuńczo-wychowawczych, resocjalizacyjnych, studentów- 142 osoby. W trakcie seminarium funkcjonował punkt edukacyjny w którym prowadzono rozmowy instruktażowe i dystrybucję materiałów /142 osoby/.

Współpracując z Ośrodkiem Społeczno-Kulturalnym Podzamcze przekazano materiały edukacyjne oraz zorganizowano międzyszkolny konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych „Wszystkie barwy radości”- (187 prac plastycznych). Uroczyste zakończenie konkursu oraz wystawa nagrodzonych prac odbyła się 12 kwietnia 2017r.- 70 osób, nagrody ufundowane były przez PSSE w Wałbrzychu i OSK Podzamcze - przyznano 13 nagród oraz 17 wyróżnień w czterech kategoriach wiekowych. Informacje ukazały się w lokalnych mediach/ 5/. Zorganizowano i poprowadzono punkt informacyjno-edukacyjny w trakcie obchodów „Światowego Dnia Zdrowia” pod hasłem „Depresja porozmawiajmy o niej” w Zespole Szkół Nr 1 w Wałbrzychu. W punkcie edukacyjno- informacyjnym prowadzono rozmowy indywidualne oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych. W ciągach komunikacyjnych szkoły wyeksponowano tematyczne materiały edukacyjne opracowane przez uczniów.

Informacje umieszczono na stronie internetowej PSSE. Edukacja prowadzona jest również w trakcie innych działań o zasięgu ogólnospołecznym.

Zasięg działań bezpośrednich - 599 osób.

Działania z zakresu profilaktyki zażywania środków zastępczych

Przygotowano materiały edukacyjne i przekazano nauczycielom i pedagogom w trakcie porad połączonych z instruktażem w 5 szkołach ponadgimnazjalnych. Szacowana liczba odbiorców – 490 osób. W przekazie edukacyjnym z zakresu profilaktyki HIV/AIDS prowadzonym przez pracowników Sekcji OZiPZ dla młodzieży zawarto treści związane ze środkami zastępczymi – ich wpływem na określone zachowania młodych ludzi i ich stan zdrowia.

Wspólnie z Oddziałem Higieny Pracy przeprowadzono 2 szkolenia dla pedagogów szkolnych /reprezentujących 27 placówek/ oraz wychowawców Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Wałbrzychu – omówiono zagadnienia merytoryczne i metodyczne, przekazano materiały edukacyjne. Ogółem przeszkolono 47 osób. W trakcie szkolenia dla studentów PWSZ w Wałbrzychu /56 osób/ omówiono m.in. zagadnienia dotyczące środków

zastępczych, przekazano materiały edukacyjne uczestnikom i wykładowcom do dystrybucji. Rozmowy instruktażowe dot. dopalaczy wraz z dystrybucją materiałów prowadzono również w punkcie edukacyjnym zorganizowanym w trakcie Seminarium z okazji Światowego Dnia Zdrowia 2017- 142 osoby.

Do dyrektorów szkół przesłano opracowanie dotyczące wyników Ogólnopolskiego badania „Młódzież a dopalacze – postawy i zachowania” przeprowadzonego we wrześniu 2016 r.

Prowadzono działania edukacyjne połączone z dystrybucją materiałów wśród młodzieży szkolnej, młodzieży podlegającej kwalifikacji wojskowej, osób bezrobotnych, uczestników wypoczynku zimowego i letniego oraz poradnictwo metodyczne wśród pedagogów i nauczycieli. Zagadnienia te ujęto w wytycznych do realizacji edukacji młodzieży uczestniczącej w Programie „Razem Przeciw Zagrożeniom”. Edukację prowadzono również w punktach konsultacyjnych w trakcie festynów, imprez oraz w ramach akcji oświatowo-zdrowotnych.

Ogółem przekazano ok. 3000 ulotek.

Zasięg działań bezpośrednich - 1347 osób

Działania związane z aktualną sytuacją epidemiologiczną

- profilaktyka grypy i zachorowań grypopodobnych

Interwencja skierowana była do społeczności lokalnej ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

W działaniach prowadzonych w okresie ferii zimowych uwzględniono tematykę związaną z profilaktyką grypy. Przekazano materiały do szkół i organizatorów wypoczynku, prowadzono edukację dla uczestników zorganizowanych form wypoczynku, przekazywano materiały do jednostek współpracujących, prowadzono rozmowy indywidualne i dystrybucję materiałów w Centrum Aktywnego Wypoczynku w Wałbrzychu. Przeprowadzono 2 szkolenia dla osób bezrobotnych /17/ z zakresu higieny i profilaktyki grypy. Zorganizowano wystawkę i dystrybucję materiałów edukacyjnych w siedzibie PSSE. Działaniami objęto ok.600 osób.

- **Europejski Tydzień Szczepień „Szczepienia działają”**- informację wraz z materiałami przesłano do przedszkoli, żłobków i podmiotów leczniczych /77 jednostek/. Opracowano wystawę i umieszczono informację na stronie internetowej PSSE.

Współpraca w działaniach inicjowanych przez lokalnych partnerów

- Program lokalny „Razem przeciw zagrożeniom”

Program zakłada edukację uczniów na temat zagrożeń życia codziennego, bezpieczeństwa, przeciwdziałania uzależnieniom /w tym środków zastępczych/, profilaktyki HIV/AIDS. Program realizowany jest przy współpracy Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu, Komendy Miejskiej Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej, Ośrodka Sportu i Rekreacji w Wałbrzychu, Straży Granicznej oraz Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego. Odbyły się 2 narady: komitetu organizacyjnego i szkolnych koordynatorów i narada podsumowująca.

Finałem programu jest turniej międzyszkolny /turnieje półfinałowe oraz finałowy z udziałem

zwycięskich drużyn szkolnych/.

Grupa docelowa: młodzież wałbrzyskich szkół gimnazjalnych. Program realizowało 10 szkół.

Zasięg działań około 360 osób.

-, Uczę się bezpiecznie żyć”

Współpracowano przy realizacji wojewódzkiego konkursu ph. „Uczę się bezpiecznie żyć”. Głównymi organizatorami konkursu jest Stowarzyszenie Gmin Książańskich Euroregionu Nysa oraz Sejmik Województwa Dolnośląskiego i Urząd Miejski w Wałbrzychu. Konkurs ma charakter zawodów, w trakcie których reprezentacje szkół podstawowych i gimnazjalnych /4 kategorie wiekowe/ wykazują się wiedzą i umiejętnościami z zakresu bezpieczeństwa, zdrowego stylu życia i innych zagadnień ujętych w regulaminie. Pracownicy Sekcji OZiPZ brali udział w pracach komisji konkursowej oceniającej wiedzę z zakresu higieny i racjonalnego żywienia i pierwszej pomocy- 2 stanowiska sędziowskie dla uczniów klas IV-VI.

Zasięg podjętych działań bezpośrednich - 80 osób.

- Plenerowe imprezy rekreacyjno-sportowe „Górale na START!”

Współpracowano przy realizacji kolejnej edycji projektu Klubu Kolarstwa Superior Wałbrzych oraz Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu propagującego zdrowy styl życia bez nałogów poprzez aktywność fizyczną a realizowanego w formie cyklu plenerowych imprez rekreacyjno-sportowych pod hasłem „Górale na start!”. Głównym elementem imprez są wyścigi na rowerach górskich amatorów w różnych grupach wiekowych /dzieci i dorośli/. Adresatami projektu są mieszkańcy Wałbrzycha i okolic. Uczestniczono przy realizacji 1 imprezy.

Prowadzono poradnictwo, rozdawnictwo materiałów informacyjno-edukacyjnych, eksponowano plakaty, mierzono ciśnienie krwi.

Zasięg podjętych działań - 150 osób.

Działania w ramach współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałbrzychu Centrum Aktywności Lokalnej.

Współuczestniczono w działaniach Klubu Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Celem działania placówki jest między innymi aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, długotrwale bezrobotnych. Przeprowadzono dla uczestników 2 szkolenia, przekazywano materiały edukacyjne.

Pozostałe informacje

W trakcie realizowanych działań przeprowadzono ogółem 179 pomiarów RR oraz 106 pomiarów CO w wydychanym powietrzu.

Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wałbrzychu umieszczano informacje dotyczące prowadzonych programów, akcji informacyjno-edukacyjnych, sytuacji epidemiologicznej i profilaktyki.

Udział w procesie ewaluacji zewnętrznej - Zespół Szkół Nr 5 w Wałbrzychu.